

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXI. — Izdan in razposlan 19. dne marca 1913.

Vsebina: Št. 41. Ukaz, s katerim se izpreminjajo in dopolnjujejo vojni predpisi I. del, 1. zvezek iz l. 1912.

41.

Ukaz ministrstva za deželno bran z dne 7. marca 1913. l.,

s katerim se izpreminjajo in dopolnjujejo vojni predpisi I. del, 1. zvezek, iz l. 1912.

Na podstavi § 88 zakona z dne 5. julija 1912. l. (drž. zak. št. 128), s katerim se uvaja nov vojni zakon, se porazumno z vojnim ministrstvom ukazuje takole:

Člen I.

Z ukazom z dne 27. julija 1912. l. (drž. zak. št. 153) izdani in z ukazom z dne 31. januarja 1913. l. (drž. zak. št. 22) izpremenjeni, oziroma dopolnjeni vojni predpisi I. del, 1. zvezek, se dopolnjujejo z naslednjim XVII. oddelkom, s prilogo III ter vzorcema 55 in 56.

Člen II.

§ 49 v členu I oznamenjenih vojnih predpisov I. del, 1. zvezek, se izpreminja takole:

a) Točka 7, drugi odstavek, naj se glasi:

„Zdravniška izpričevala vojaških zdravilišč in vojaških vzgojevališč in izobraževališč, nadalje izpričevala deželnih ali večjih javnih civilnih bolnic se lahko štejejo za veljavne

dokaze, da je dana božjast, kadar se je ta bolezen kar najdoločneje dognala z lastnim opazovanjem zdravnika zavoda.“

b) Točko 7, tretji odstavek, je črtati;

c) Točka 8 naj se glasi:

„Slično kakor pri božjastnih je postopati tudi pri umobolnih, slaboumnih in duševno manjvrednih. Ako so naborni komisiji predložena izpričevala ravnateljstev v seznamku, priloga III, navedenih z debelimi črkami tiskanih zdravilišč, oskrbovališč in vzgojevališč o osebah omenjene vrste, jih je smatrati za polnoveljavna, — ako je brezdvomno dognana identičnost osebe in zakonitost izpričevala. Gledé izpričeval ostalih zavodov priloge III veljajo določila točke 6.

Ako gre za izpričevala zavodov, ki niso navedeni v seznamku, priloga III, je od primera do primera dobiti odločbo ministrstva za deželno bran.“

Člen III.

Ukaz ministrstva za deželno bran z dne 27. julija 1912. l. (drž. zak. št. 154), s katerim so se izdala prehodna določila k zakonu z dne 5. julija 1912. l. (drž. zak. št. 128) o uvedbi novega vojnega zakona, in v njegovo dopolnitev izdani ukaz ministrstva za deželno bran z dne 8. februarja 1913. l. (drž. zak. št. 20) izgubita moč.

Tista določila k vojnemu zakonu iz leta 1889. za skupno vojsko (vojno mornarico) in deželno

brambo izdanih vojnih predpisov II., III. in IV. del, ki se niso razveljavila ali izpremenila z vojnim zakonom iz leta 1912., z vojnimi predpisi, I. del, 1. zvezek, izdanimi k njemu, ali s posebnimi odredbami, ostanejo v veljavi, dokler se ne ukrene drugače.

Tisti aspiranti na ugodnost enoletnih prostovoljcev, katerim se je dovolilo ponavljati usposobljenostno preskušnjo za enoletno prostovoljsko službo po določenih § 65 : 9 v. p. I iz l. 1889., morajo narediti dopolnilno preskušnjo, ki stopi na mesto usposobljenostne preskušnje, na pehotni kadetnici po določenih § 85 v. p. I. iz l. 1912., ne da bi morali dokazati nauke, ki so potrebni po § 21 : 1, tretji odstavek, vojnega zakona z dne 5. julija 1912. l. (drž. zak. št. 128).

Člen IV.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Georgi s. r.

Vojni predpisi.

I. Del.

I. Zvezek.

XVII. Oddelek.

Stalež novincev, razdelitev potrjencev, obračun novinskih kontingentov, izbira čezštevlnih, povračila in terjatve.

§ 139.

Stalež novincev, letni novinski kontingenti skupne vojne moči in deželne brambe.

1. Z. določili § 13. v. z. je stalež novincev za vzdrževanje skupne vojne moči — razen novincev, ki jih postavi za to Bosna-Hercegovina — za leto 1912. določen s 136.000, za leto 1913. s 154.000, za leto 1914. in naslednjih devet let s 159.500 mož na leto in ta stalež novincev je porazdeliti na obe državi monarhije po številu prebivalstva.

Število prebivalstva je v tem zmislu število avstrijskih državljanov, ki se je poizvedelo pri

zadnjem popisovanju ljudi v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, v deželah svete ogrske krone in v Bosni-Hercegovini, prištevši število aktivnih vojaških oseb avstrijskega državljanstva.

Po popisovanju ljudi, izvršenem 31. dne decembra 1910. l., morajo v državnem zboru zastopane kraljevine in dežele za skupno vojno moč postaviti za leto 1912. novinski kontingent 78.003, za leto 1913. novinski kontingent 88.327, za leto 1914. in naslednjih devet let 91.482 mož na leto.

Za vzdrževanje deželne brambe v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel, izvzemši Tirolsko in Predarelsko, se določa za leto 1912. novinski kontingent 20.715, za leto 1913. novinski kontingent 22.316, za leto 1914. 23.717, za leto 1915. 25.018, za leto 1916. 26.019, za leto 1917. in naslednjih šest let 26.996 mož na leto.

Novinski kontingent, ki ga morata postaviti Tirolsko in Predarelsko za deželne strelce, znaša*)

za leto 1912.: 770,

za leto 1913.: 830,

za leto 1914.: 882,

za leto 1915.: 930,

za leto 1916.: 967,

za leto 1917. in za naslednjih šest let 1004 može na leto.

2. Novinske kontingente, ki jih postavijo v državnem zboru zastopane kraljevine in dežele ter dežele svete ogrske krone za skupno vojno moč, potem novinske kontingente obeh deželnih bramb in novinske kontingente v Bosni-Hercegovini je posneti iz priloge VIII, porazdelitev novinskih kontingentov skupne vojne moči in deželne brambe v deželah svete ogrske krone pa iz priloge VIIIa.

§ 140.

Načela za pridelitev potrjencev.

1. Na naboru potrjene je menjaje prideljevati v skupno vojno moč, oziroma v deželno brambo načeloma po vrstnem redu, v katerem so zapisani v nabornih seznamih v vsakem letnem razredu v razmerju obeh novinskih kontingentov.

Izveti od tega so:

a) po § 21 : 2 v. z. pogodovani enoletni prostovoljci;

*) Pridržuje določitev po deželnem zakonodajstvu.

b) tisti, ki jih je po naslednji točki 2 prideliti edinole v vojno mornarico, in iz dopolnilnih okrajev vojne mornarice potrjeni in

c) iz nekdanjega okrožja kotorskega in s kopne zemlje nekdanjega okrožja dubrovniškega potrjene osebe (§ 36 : 1 v. z.).

2. Mornarje po poklicu ter sicer po svoji obrti morja vajene ljudi je uvrstiti edinole v vojno mornarico, če so fizično pripravi. Da se založi primanjkljaj, kolikor ga je še do potrebnosti novincev, je pritegniti druge potrjene, ki so po svoji obrti ali po poklicu pripravi za službo v vojni mornarici.

V ostalem je izmed potrjenecv iz dopolnilnih okrajev vojne mornarice — brez ozira na vrstni red, v katerem so zapisani v nabornih seznamkih, toda v okviru potrebnosti novincev, ki jo je založiti za skupno vojno moč iz dotičnega dopolnilnega okraja vojne mornarice — izbrati najprej novince za vojno mornarico; pri tem pridejo v poštev v prvi vrsti prebivalci otokov, potem pa prebivalci obrežja (§ 36 : 2 v. z.).

3. Novince, pripadajoče za skupno vojsko in nadomestne rezerviste, je porazdeliti v vojaška krdela v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel, in sicer po možnosti v tista, ki se dopolnjujejo iz vojaškega teritorialnega okraja, v katerem imajo domovinsko pravico.

Izjema od tega določila so tiste specialne vrste orožja in branše skupne vojske, oziroma njihova vojaška krdela, ki se po svoji določbi ne morejo tako organizovati, da bi se mogli v njih sestaviti samostojni oddelki iz moštva, izvirajočega iz kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru.

Vojaškim krdelom skupne vojske in deželne brambe je odkazati za nje najpripravnejše osebe, kolikor moči oziraje se na želje potrjenecv.

§ 141.

Individualno prideljevanje potrjenecv v skupno vojno moč ali v deželno brambo.

1. Na naboru in popreskušnji potrjene osebe naj prideli individualno v skupno vojno moč ali v deželno brambo v razmerju obeh novinskih kontingentov pristojno dopolnilno okrajno poveljstvo izpolnjuje določila točke 12. To razmerje podaje porazdelilni ključ „x“.

RW (novinski kontingent skupne vojne moči)

x = $\frac{RW}{RL}$

RL (novinski kontingent deželne brambe).

Ta porazdelilni ključ kaže, kolikega v vrstnem redu potrjenecv vsakega nabornega okraja (izjema § 142 : 3) je brez ozira na letne razrede prideliti v deželno brambo.

Porazdelilni ključ poizve in objavi ministrstvo za deželno bran v porazumu z vojnim ministrstvom.

Porazdelilni ključ se poizve na eni strani za kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru, izvzemši Tirolsko in Predarelsko, na drugi strani za Tirolsko in Predarelsko.

Praktično uporabo porazdelilnega ključa, potem razlago pojmov „turnus“ in „skupina“ obsega priloga IX.

Ker mora porazdelitev potrjenecv na skupno vojno moč in deželno brambo po porazdelilnem ključu nasproti natančnemu razmerju novinskih kontingentov podati neke razlike, nastane potreba popravka. Ta popravek izvede pri obračunu novinskih kontingentov ministrstvo za deželno bran v porazumu z vojnim ministrstvom (§ 147 : 6, b).

2. Na naboru in popreskušnji potrjene osebe je individualno prideliti po porazdelilnem ključu po točki 1 v nastopnih kategorijah, in sicer za vsako kategorijo ločeno:

- s pridržkom namembe in pridelitve potrjene sposobne osebe;
- s pridržkom pridelitve neposrednje v nadomestno reservo potrjene osebe;
- enoletni prostovoljci in vojni zavezanci, ki zahtevajo ugodnost enoletne prezentne službe, izvzemši po § 21 : 2 v. z. pogodovane osebe, ki jih je po § 21 : 5 v. z. prideliti v deželno brambo (§ 142), in
- s pridržkom pridelitve potrjene osebe, ki so po § 70 v. z. izključene od izbire za „čezštevne“.

3. Natančnejša določila za prideljevanje na naboru in popreskušnji potrjenih enoletnih prostovoljcev in vojnih zavezancev, ki zahtevajo ugodnost enoletne prezentne službe, so v § 142.

4. Za pomožne službe potrjeni se individualno prideljujejo po posebnem porazdelilnem ključu, ki ga določi in objavi ministrstvo za deželno bran v porazumu z vojnim ministrstvom (§ 51 : 4).

5. Potrjene mornarje po poklicu ter ljudi, ki so sicer po svoji obrti ali svojem poklicu vajeni morja ali sposobni za službo v vojni mornarici, je v primeru njihove fizične sposobnosti po § 36 : 2 v. z. prideliti v vojno mornarico.

Ako odpade tak vojni zavezanec, če se uporablja porazdelilni ključ, za deželno brambo, ga je vendar prideliti v vojno mornarico in zato prihodnjega novince, ki odpade za skupno vojno moč, prideliti v deželno brambo; s tem se naravno v bližnji skupini zmanjša število potrjenec, ki jih je prideliti v skupno vojno moč, za enega moža.

6. Vojne zavezance, ki so že služili v skupni vojni moči ali v deželni brambi, pa so bili zaradi službene nesposobnosti izločeni in se obnovljeno potrdé, je prideliti v tisti del oborožene moči, v katerem so prebili prejšnji službeni čas, ki se po § 6 : 6 vračuni v službeno dolžnost.

Ako pa odpade kdo, ki ga je po tem prideliti v skupno vojno moč, po porazdelilnem ključu v deželno brambo ali obratno, je zmislu primerno uporabljati določila točke 5, drugi odstavek.

7. Za izvedbo individualne pridelitve morajo dopolnilna okrajna poveljstva na sklep s 30. dnem junija narediti, ločeno za vsak naborni okraj, po en pridelitveni seznamek za nastopne kategorije v treh izvodih (postopek tiskanja skozi več papirjev):

A. sposobni po vzorcu 44, a;

B. sposobni za pomožne službe po vzorcu 44, b;

C. neposrednje za nadomestno reservo namenjeni po vzorcu 44, c, in

D. enoletni prostovoljci po vzorcu 44, d (§ 142 : 3).

8. V pridelitveni seznamek kategorij A, B in C je najprej po številu vpisovati vojne zavezance (točka 14), ki so bili izza obračuna novinskih kontingentov do 31. dne decembra prejšnjega leta potrjeni na dodatnem naboru in na popreskušnji ter prideljeni v dotični del oborožene moči (v pridelitveni seznamek prejšnjega leta vpisani nadaljuje z rdečo tinto) in v pridelitveni seznamek kategorije A vrhutega tiste, ki so izza obračuna novinskih kontingentov prejšnjega leta do 30. dne junija tekočega leta prostovoljno vstopili v dotični del oborožene moči.

9. Druge vojne zavezance kategorij A, B in C, ki so bili na naboru ali popreskušnji potrjeni v času

od 1. dne januarja do 30. dne junija, je vpisovati v dotični pridelitveni seznamek, in sicer najprej tiste, ki so bili potrjeni v dobi od 1. dne januarja do začetka glavnega nabora na dodatnem naboru in popreskušnji, v vrstnem redu po točki 11, potem od začetka glavnega nabora potrjene v vrstnem redu letnih razredov (najprej višje letne razrede, in sicer počenši od najvišjega, potem I., II. in III. letni razred) in v vsakem letnem razredu v vrstnem redu njihovega zapisa v nabornem seznamu. Nato je tako zapisane vojne zavezance kategorij A in C prideliti po porazdelilnem ključu po točki 1, z zapisanimi vojnimi zavezanci kategorije B pa je ravnati po odredbah, ki se izdadó gledé tega v porazumu med ministrstvom za deželno bran in vojnim ministrstvom.

Gledé zapisanih vojnih zavezancev kategorije D veljajo določila § 142.

10. Gledé modifikacije pred začetkom in v času uporabljanja porazdelilnega ključa se opozarja na prilogo IX.

11. Vojne zavezance, ki se potrdé v času od 1. dne julija do obračuna novinskih kontingentov dotičnega leta na naboru ali popreskušnji, mora pristojno dopolnilno okrajno poveljstvo vzprejeti v dotične pridelitvene seznamke na koncu po dnevnu potrditve in, ako je dan potrditve enak, po vrstnem redu letnih razredov (točka 9) in po žrebniških številkah in jih, nadaljuje na sklep s 30. dnem junija ukrenjeno pridelitev potrjenec prideliti po omenjenem porazdelilnem ključu.

12. Gledé prideljevanja potrjenec se mora dopolnilno okrajno poveljstvo sporazumeti z dopolnilnim okrajnim poveljstvom deželne brambe in s pristojnim političnim okrajnim oblastvom; v ta namen pošlje prvo drugima dvema takoj po izvršeni pridelitvi po en izvod na sklep s 30. dnem junija sestavljenega pridelitvenega seznamka in ju obvesti od primera do primera o pridelitvi tistih, ki se potrdé po 30. dnevnu junija do obračuna novinskih kontingentov dotičnega leta, da se popolni ta pridelitveni seznamek.

13. Pridelitvene seznamke je skleniti z dnem obračuna novinskih kontingentov.

14. Potrjene, kojih naborni ali popreskusni seznamki dojdejo pristojnemu dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu po obračunu novinskih kontingentov do 31. dne decembra tekočega leta, je nadaljuje vpisovati v dotični pridelitveni seznamek in prideljevati po določilih točke 11, toda z rdečo tinto.

15. Za vojne zavezance, potrjene v času od 1. dne novembra tekočega leta do obračuna novinskih kontingentov prihodnjega leta, po § 70 v. z. izključene od izbire za „čezšteviline“, ki jih je po § 41 : 1, prvi odstavek v. z. uvrstiti in torej tudi prideliti z dnem potrditve, je narediti poseben pridelitveni seznamek in sicer z mislu primerno uporabljaje vzorec 44 a, oziroma 44 b.

Prej omenjene vojne zavezance je prideliti v skupno vojno moč ali v deželno brambo v zmislu spredaj stoječih določil.

Ta pridelitveni seznamek je tudi skleniti z dnem obračuna novinskih kontingentov.

Samo za podrejena službovanja sposobne samopoškodnike, ki se ne štejejo na novinski kontingent, je prideliti po določilih § 52 : 2. Za to kategorijo vojnih zavezancev ni treba narediti pridelitvenega seznamka.

16. Pridelitev potrjencev je vpisati v razpredelek 14 nabornega seznamka in v razpredelek 32 potrditvenega zapisnika.

§ 142.

Porazdelitev enoletnih prostovoljcev med skupno vojno močjo in deželno brambo.

1. Izvzemši v § 21 : 2 v. z. oznamenjene enoletne prostovoljce, ki morajo odslužiti frontno službo v deželni brambi, se porazdelé v nabornem letu potrjeni enoletni prostovoljci med skupno vojno močjo in deželno brambo v razmerju obeh novinskih kontingentov. V skupno število, pripadajoče po tem na skupno vojno moč, oziroma na deželno brambo, je vračunati najprej tiste, ki so prostovoljno vstopili v dotični del oborožene moči; njihovo število ne sme pri deželni brambi tačas presežati enega odstotka njenega novinskega kontingenta, ako je potreba, pa se lahko izpremeni v porazumu ministra za deželno bran z vojnim ministrom. Ostanek, ki potem še nedostaja do skupnega števila, je potem porazdeliti iz enoletnih prostovoljcev, potrjenih na naboru, po določilih § 36 v. z. Ako se pokaže presežno število enoletnih prostovoljcev pri deželni brambi — pri tem se ne vpoštevajo v § 21 : 2 v. z. oznamenjeni enoletni prostovoljci — se mora to, kakor je treba, izravnati ustrezno razmerju novinskih kontingentov skupne vojne moči in deželne brambe v porazumu med ministrom za deželno bran in vojnim ministrom. Dodatne izpremembe pridelitve so dopustne samo v posebno ozira vrednih primerih (§ 21 : 5 v. z.).

2. V nabornem letu potrjene enoletne prostovoljce in vojne zavezance, ki zahtevajo ugodnost enoletne prezentne službe, je porazdeliti med skupno vojno močjo in deželno brambo — različno od porazdelitve ostalih potrjencev — po dopolnilnih okrajih.

Med „vojne zavezance, ki zahtevajo ugodnost enoletne prezentne službe“, niso vštet tisti, ki ob času svojega nabora še niso ustregli pogojem § 21 : 1, tretji odstavek v. z. (oprava dopolnilne preskušnje). Take vojne zavezance je torej vzprejeti v pridelitveni seznamek po vzorcu 44 a in ne v seznamek po vzorcu 44 d.

Za izvedbo pridelitve enoletnih prostovoljcev in vojnih zavezancev, ki zahtevajo ugodnost enoletne prezentne službe, mora dopolnilno okrajno poveljstvo na sklep s 30. dnem junija narediti pridelitveni seznamek po vzorcu 44 d za celi dopolnilni okraj in vanj po številu vpisati najprej izza obračuna novinskih kontingentov do 31. dne decembra prejšnjega leta na dodatnem naboru in na popreskušnji potrjene enoletne prostovoljce, ki so bili prideljeni v skupno vojsko (vojno mornarico) ali v deželno brambo in tiste, ki so izza obračuna novinskih kontingentov do 30. dne junija tekočega leta prostovoljno vstopili v dotični del vojne moči, in take vojne zavezance, ki zahtevajo ugodnost enoletne prezentne službe.

Potem je v času od 1. dne januarja do 30. dne junija nabornega leta na naboru ali na popreskušnji potrjene enoletne prostovoljce in vojne zavezance, ki zahtevajo ugodnost enoletne prezentne službe, vzprejeti v pridelitveni seznamek po abecedno uvrščenih nabornih okrajih — in sicer v vsakem nabornem okraju najprej v dobi od 1. dne januarja do začetka glavnega nabora na dodatnem naboru ali na popreskušnji potrjene v vrstnem redu po § 141 : 11, potem izza začetka glavnega nabora potrjene v vrstnem redu letnih razredov (najprej višje, in sicer počenši od najvišjega, potem I., II. in III. letni razred) in v vrstnem redu njihovega zapisa v nabornih seznamkih.

V ostalem se z mislu primerno uporabljajo določila § 141.

3. Ko je pridelitev izvršena, jo je vpisati v razpredelek 14 nabornega seznamka in v razpredelek 32 potrditvenega zapisnika in vojaškim krdelom, ki pridejo v poštev po § 88 : 6 A, je poslati izpiske iz potrditvenih zapisnikov o tistih, ki jim jih je prideliti „pogojno“.

4. Dopolnilna okrajna poveljstva sestavijo potem v porazumu z dopolnilnimi okrajnimi poveljstvi

deželne brambe in političnimi okrajnimi oblastvi izkaz po vzorcu 45 in ga predložijo do 15. dne julija predstojnemu vojaškemu teritorijalnemu poveljstvu, priloživši dva izvoda imenika po vzorcu 46 o tistih enoletnih prostovoljcih in vojnih zavezancih, zahtevajočih ugodnost enoletne prezentne službe, ki so prosili z nadrobno obrazložbo za svojo izključno pridelitev v skupno vojsko ali v deželno brambo.

5. Vojaško teritorijalno poveljstvo sestavi o izkazih, ki so jih predložila dopolnilna okrajna poveljstva, sumar — slično vzorcu 45 — po dopolnilnih okrajih in poizve število enoletnih prostovoljcev, ki jih je v celem vojaškem teritorijalnem okraju v razmerju novinskih kontingentov prideliti v skupno vojno moč, oziroma v deželno brambo (§ 21 : 5 v. z.). Hkratu se dožene, ali se pokaže v skupni vojni moči ali v deželni brambi preveliko število enoletnih prostovoljcev; pri tem pa ne pride v poštev končni uspeh prejšnjega leta.

6. Po številkah je porazdeliti v nabornem letu potrjene enoletne prostovoljce — izvzemši v § 21 : 2 v. z. oznamenjene — med skupno vojno močjo in deželno brambo v vojaškem teritorijalnem okraju po naslednji proporciji:

Vsota novinskih kontingentov skupne vojne moči in deželne brambe (SR) je proti novinskemu kontingentu deželne brambe (LR) v razmerju kakor skupno število v vojaškem teritorijalnem okraju potrjenih enoletnih prostovoljcev in ugodnost enoletne prezentne službe zahtevajočih vojnih zavezancev (SE) proti številu tistih izmed njih, ki jih je prideliti v deželno brambo (LE).

Dotična formula je:

$$SR : LR = SE : LE$$

$$LE = \frac{LR \times SE}{SR}$$

Od števila, poizvedenega po tem, se odračunijo v deželno brambo že prideljeni enoletni prostovoljci in ostane število na naboru potrjenih, ki jih je še prideliti v deželno brambo.

Porazdelitev enoletnih prostovoljcev in ugodnost enoletne prezentne službe zahtevajočih vojnih zavezancev, ki jo je izvršiti na to, na dopolnilne okraje vojaškega teritorijalnega okraja je opraviti po naslednji proporciji:

Skupno število v vojaškem teritorijalnem okraju potrjenih enoletnih prostovoljcev in ugodnost eno-

letne prezentne službe zahtevajočih vojnih zavezancev (SE) je proti številu tistih izmed njih, ki jih je prideliti v deželno brambo (LE), kakor skupno število v dotičnem dopolnilnem okraju potrjenih enoletnih prostovoljcev in ugodnost enoletne prezentne službe zahtevajočih vojnih zavezancev (se) proti številu tistih izmed njih, ki jih je prideliti v deželno brambo (le).

Dotična formula je:

$$SE : LE = se : le$$

$$le = \frac{LE \times se}{SE}$$

7. Vojaško teritorijalno poveljstvo predloži vojnemu ministrstvu in ministrstvu za deželno bran do 31. dne julija po en izvod sumarja. Za vojno ministrstvo določenemu sumarju je priložiti oba imenika po vzorcu 46.

Pređen se predloži sumar, naj se vojaško teritorijalno poveljstvo — ako pošlje po en izvod sumarja — dogovori s teritorijalnim poveljstvom deželne brambe in političnim deželnim oblastvom.

8. Ako se dožene na podlagi sumarja preveliko število enoletnih prostovoljcev v deželni brambi, se odredí premestitve enoletnih prostovoljcev in ugodnost enoletne prezentne službe zahtevajočih vojnih zavezancev, ki so potrebne za razmerju novinskih kontingentov ustrezajočo izravnavo, iz deželne brambe v skupno vojsko v porazumu med ministrstvom za deželno bran in vojnim ministrstvom, ako se zabeleži nadomestilo, oziroma terjatev.

§ 143.

Načela za porazdeljevanje novincev po krdelih.

1. Normalna dopolnilna pristojnost krdel in zavodov je razvidna iz prilog V, Va in Vb.

Vojno ministrstvo naznanja vojaškim teritorijalnim poveljstvom, ministrstvo za deželno bran pa teritorijalnim poveljstvom deželne brambe z normalno porazdelitvijo število novincev, ki jih je prideliti k dopolnilnoprstojskim vojaškim krdelom in zavodom.

Podlaga za normalno porazdelitev so sumariji o izkazih dopolnilnih okrajnih poveljstev, oziroma dopolnilnih okrajnih poveljstev deželne brambe, natančneje oznamenjenih v točki 2, a in c, ki jih do 15. dne julija predložijo vojnemu ministrstvu

vojaška teritorijalna poveljstva, oziroma ministrstvu za deželno bran teritorijalna poveljstva deželne brambe.

2. Kakor pomočki za porazdeljevanje novincev po krdelih služijo naslednji izkazi, ki jih dopolnilna okrajna poveljstva do 10. dne julija predložijo vojaškim teritorijalnim poveljstvom, dopolnilna okrajna poveljstva deželne brambe pa teritorijalnim poveljstvom deželne brambe:

- a) Izkazi o tistih, ki so bili potrjeni od 1. dne novembra prejšnjega leta do 30. dne junija tekočega leta, po vzorcu 47;
- b) sumaren izkaz o rokodelstva večih, potrjenih v času od 1. dne marca do 30. dne junija tekočega leta in po porazdelilnem ključu prideljenih v dotični novinski kontingent, ki mora obsegati razpredelke 22 do 113 pridelitvenega izkaza (vzorec 62). Vsoto rokodelstva večih novincev je ločeno razkazati po sposobnih in sposobnih za pomožne službe. V razpredelku „Opomnja“ tega izkaza je izkazovati sumarno po poklicu tiste za pomožne službe potrjene, ki morda niso v omenjenih razpredelkih;
- c) izkaz o prostovoljcih z redno službeno dolžnostjo in enoletnih prostovoljcev, ki imajo domovinsko pravico v dopolnilnem okraju in so bili v času od 1. dne novembra prejšnjega leta do 30. dne junija tekočega leta prideljeni k nedopolnilnoprstojnim pešpolkom, potem k bataljonom poljskih lovcev, h konjištvu, k poljskemu in gorskemu topničarstvu, k posebnim orožjem itd. in k vojni mornarici, po vzorcu 48. V tem izkazu je poočiti tudi število novincev, potrjenih na naboru s stalno pridelitvijo v vojno mornarico.

3. Vojaška teritorijalna (deželno-rambovska teritorijalna) poveljstva sestavijo potem porazdelitev novincev po krdelih po vzorcih 49 in 50 in jo naznanijo dopolnilnoprstojnimi vojaškim krdelom (zavodom), podrejenim dopolnilnim okrajnim (deželno-rambovskim dopolnilnim okrajnim) poveljstvom in vojnemu ministrstvu (ministrstvu za deželno bran).

4. Določuje število novincev, ki ga naj dobi vojaško krdelo itd. (vzorec 49), je vpoštovati:

- a) priporazdeljeno kvoto novincev in
- b) število enoletnih prostovoljcev in ugodnost enoletne prezentne službe zahtevajočih vojnih zavezancev, ki so bili od 1. dne novembra prejšnjega leta za dotično vojaško krdelo potr-

jeni v svojem teritorijalnem področju in se lahko tam tudi pridelé po § 88.

Kvoto *a* je posneti iz normalne porazdelitve, število enoletnih prostovoljcev *b* pa iz izkaza, omejenega v točki 2 c.

Pod *b* oznamenjeni enoletni prostovoljci — izvzemši prostovoljce trénskega krdela in k zdravstvenemu krdelu prideljene enoletne prostovoljce-farmacevte — se štejejo na priporazdeljeno kvoto novincev, torej jih je od nje odšteti.

Tisti enoletni prostovoljci in ugodnost enoletne prezentne službe zahtevajoči vojni zavezanci, ki so bili potrjeni za vojaško krdelo, ki je dopolnilnoprstojno v drugem teritorijalnem okraju, ne pridejo v poštev ob porazdeljevanju novincev po krdelih.

Pač pa je v število novincev, ki se odkažejo vojaškemu krdelu itd., vračuniti vse, ki so bili v lastnem teritorijalnem področju potrjeni od 1. dne novembra prejšnjega leta za to vojaško krdelo na redno in kazensko podaljšano službeno dolžnost — izvzemši samopoškodnike.

Enoletni prostovoljci trénskega krdela in k zdravstvenemu krdelu prideljeni enoletni prostovoljci-farmacevti se ne štejejo na kvoto novincev teh krdel.

5. Sestavlja se po krdelih izdelano porazdelitev novincev po dopolnilnih okrajih (vzorec 50) pridejo v poštev:

- a) število potrjencev, ki se morejo zaračuniti na dotični novinski kontingent;
- b) od 1. dne novembra prejšnjega leta potrjeni in k vojaškim krdelom itd., ki so dopolnilnoprstojni v drugih teritorijalnih okrajih, prideljeni prostovoljci z redno službeno dolžnostjo ter enoletni prostovoljci in ugodnost enoletne prezentne službe zahtevajoči vojni zavezanci in
- c) enoletni prostovoljci ter ugodnost enoletne prezentne službe zahtevajoči vojni zavezanci, ki so bili od 1. dne novembra prejšnjega leta prideljeni k vojaškemu krdelu itd., dopolnilnoprstojnemu v svojem teritorijalnem okraju.

Številko po *a* je posneti iz izkaza po vzorcu 47, številko po *b* in *c* iz izkaza po vzorcu 48.

Porazdeli se tisto število, ki ostane, ako se od števila po *a* odšteje vsota števil po *b* in *c*.

6. Porazdeljuje novince po krdelih se vpoštevata, da dobé dopolnilno-pristojni pešpolki kolikor

moči enako število novincev, da se dosežejo enaki staleži glavne knjige.

Potrebščino novincev samostojnih infanterijskih bataljonov, dislociranih v Bosni-Hercegovini ter v Južni Dalmaciji, morajo poizvedati v stvareh dopolnjevanja vojske predstojna vojaška teritorialna poveljstva in jo naznaniti s porazdelitvijo novincev po krdelih. Novince prideli k tem infanterijskim bataljonom pristojno dopolnilno okrajno poveljstvo. Pri tem se je ozirati na boljše dotiranje teh bataljonov s profesionalisti in izobrazbe sposobnimi osebami.

K bataljonom poljskih lovcev, h konjiškimi in topničarskim krdelom je prideljati kolikor moči samo novince in nadomestne rezerviste iz takih dopolnilnih okrajev, v katerih ali blizu katerih so dislocirana dotična nadomestna krdela, da bo enostavnejši odhod moštva na naložena mu vojaška službovanja.

Ako je v postaji več nadomestnih krdel prej omenjenih vrst orožja, se bo moralo pač poseči tudi na oddaljenejša dopolnilna okraja, toda novinci naj se vsako leto odkazujejo kolikor moči iz istih dopolnilnih okrajev — da se varuje sovrstnost dotičnih vojaških krdel.

Končno naj ukrenejo eventualno potrebne odredbe teritorialna poveljstva, da se primerno razdelé tisti, ki so sposobni za izobrazbo, uporabni za pisarje, profesionalisti in tisti, ki so porabni v drugih v vojni moči zastopanih poklicih.

7. Kakor nadomestilo za komandirance se odkaže teritorialnim poveljstvom z normalno porazdelitvijo posebna kvota novincev, ki jo morajo porazdeliti na vojaška krdela itd. ustrezno temu, kolikor se jih je vzelo za komandirance. Pri tem veljaj za načelo, da se je v prvi vrsti ozirati na komandirance konjištva, potem poljskega in gorskega topničarstva, bataljonov poljskih lovcev in posebnih orožij itd.

8. Ostanek novincev, ki ostane eventualno, ko so založene z normalno porazdelitvijo določene kvote novincev, porazdeli na krdela (zavode) vojno ministrstvo (oziroma ministrstvo za deželno bran).

Iz odkazanega prebitka je zalagati primanjkljaje, nastajajoče v času od 1. dne novembra prejšnjega leta do obračuna novinskih kontingentov tekočega leta v prezentnem staležu dotičnega vojaškega krdela (zavoda) in za katere je po § 153 : 1 treba dati nadomestilo, nadalje do 31. dne decembra istega leta v kvoti novincev sploh nastajajoče primanjkljaje.

Bataljoni poljskih lovcev, konjištvo, poljsko in gorsko topničarstvo, potem posebna orožja itd.

morajo o novincih, prideljenih k njim, predložiti teritorialnemu poveljstvu, na katero so odkazani v dopolnilnih stvareh, z 31. dnem decembra izkaz po vzorcu 51.

Teritorialna poveljstva doženejo, ali so odkazane kvote novincev založene, oziroma ali je v njih presežek ali primanjkljaj in odredé eventualno potrebno izravnavo.

Za to izravnavo, koje potrebnost mora biti utemeljena, je porabljeni v prvi vrsti prebitke, kolikor jih je v novinskih kvotah bataljonov poljskih lovcev, konjištva, poljskega in gorskega topničarstva, potem posebnih orožij itd. samih, in je šele potem privzemati za to dopolnilno pristojne pešpolke.

Ako je potem, ko se je izvedla ta izravnava, v novinski kvoti bataljonov poljskih lovcev, konjištva, poljskega in gorskega topničarstva, potem posebnih orožij itd. še preveliko število, je temu primerno število novincev transferirati k dopolnilnopristojnim pešpolkom, ako so v njih efektivni primanjkljaji staleža.

§ 144.

Načela za porazdeljevanje nadomestnih rezervistov po krdelih.

1. Z nadomestnimi rezervisti se dotirajo:

pehota, lovsko krdelo, poljsko in gorsko topničarstvo, sapérsko in pijonirsko krdelo, telegrafski polk, železniško krdelo, zdravstveno krdelo in vojaško oskrbno krdelo.

2. Za porazdeljevanje nadomestnih rezervistov po krdelih pridejo v poštev samo neposrednje v nadomestno rezervo potrjeni.

Nadomestne rezerviste, ki preostanejo po dotiranju bataljonov poljskih lovcev, poljskega topničarstva in v točki 1 navedenih posebnih orožij itd., je prideliti k dopolnilnopristojnemu pešpolku.

Nadomestne rezerviste iz dopolnilnih okrajev vojne mornarice je prideljovati takole:

Iz dopolnilnega okraja vojne mornarice	k pešpolku št.	
Trst	97	
Šibenik /	22	
Reka	v mestu in v okolici reški pristojne . . .	48
	ostale	79

§ 145.

Individualno prideljevanje novincev in nadomestnih rezervistov po dopolnilnih okrajnih poveljstvih (dopolnilnih okrajnih poveljstvih deželne brambe) h krdelom in zavodom.

1. Na naboru potrjene enoletne prostovoljce in vojne zavezance, ki zahtevajo ugodnost enoletne prezentne službe, je prideljevati po določilih § 88.

2. Po krdelih se pridelé ostali novinci, ko pride porazdelitev novincev po krdelih predstojnega vojaškega teritorialnega (deželnobrambovskega teritorialnega) poveljstva (§ 143).

3. Potrjene je prideliti, držé se v § 53 obseženih načel, po sposobnosti za določno vrsto orožja itd., dognani na naboru in zabeleženi v potrditvenem zapisniku; pri tem se je kolikor moči ozirati na dotične želje vojnih zavezancev, — kolikor je to dopustno po § 53 : 7.

Vojne zavezance iz Tirolskega in Predarelskega je prideljevati samo v vojaška krdela, ki se dopolnjujejo iz teh dežel, ali v kobilarniško branšo — izvzemši tiste, ki so prostovoljno vstopili v vojno mornarico.

4. Novince, ki so že služili v skupni vojski ali v deželni brambi, pa so bili izločeni zaradi službene nesposobnosti in obnovljeno potrjeni, je v primeru njihove sposobnosti prideliti k tistem vojaškemu krdelu itd., v katerem so prebili prejšnji službeni čas. Slična določila veljajo tudi gledé tistih novincev, ki so že poprej služili v vojni mornarici — ako jih ni itak prideliti v njo po § 36 : 2 v. z. — če se je dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu priporazdelila kvota novincev za vojno mornarico.

5. Novince, gledé katerih se je po potrditvi vložila prošnja za prisodbo ugodnosti v izpolnjevanju službene dolžnosti po §§ 30 ali 31 v. z., je prideliti, če dotična razprava še ni sklenjena ob času porazdelitve novincev po krdelih, k dopolnilno-pristojnemu pešpolku (polku tirolskih cesarskih lovcev). Novince, gledé katerih se je šele po porazdelitvi novincev po krdelih vložila prošnja za prisodbo ene izmed prej omenjenih ugodnosti, je transferirati, če se jim je zahtevana ugodnost prisodila do časa obračuna novinskih kontingentov in niso bili že itak prideljeni k dopolnilno-pristojnemu pešpolku, k temu polku ter je priiskrbeti pripravno nadomestilo.

6. Novince, ki se poganjajo za prisodbo ugodnosti po § 82*) v. z., je prideliti edinole k dopol-

*) Veljavno samo za sedemletno prehodno dobo.

nilno-pristojnemu pešpolku (polku tirolskih cesarskih lovcev).

7. Tiste, ki so sposobni za izobrazbo, porabni za pisarje, profesioniste in tiste, ki so porabni v drugih v oboroženi moči zastopanih poklicih, je prideliti v razmerju posameznih kvot novincev in po potrebi (priloga IV), ako vojaška teritorialna (deželnobrambovska teritorialna) poveljstva ne ukrenejo posebnih odredb. V Bosni-Hercegovini ter v Južni Dalmaciji dislocirane samostojne pehotne bataljone je dotirati, kadar se jim odkazuje kvota novincev (§ 142 : 6) primerno v obilnejši meri s takimi, ki so sposobni za izobrazbo, in s profesionisti.

8. Nadomestne rezerviste je po krdelih prideljevati v zmislu sprednjih določil. Peke in mlinarje je prideliti k vojaškim oskrbnim zavodom.

Po § 32 v. z. do uvrstitve v nadomestno reservo premeščene je dodatno prideliti h krdelom, ki jih je dotirati z nadomestnimi rezervisti, in sicer v prvi vrsti k poljskemu in gorskemu topničarstvu, k sapêrskemu in pijonirskemu krdelu, k telegrafskemu polku, k železniškemu krdelu, k zdravstvenemu krdelu in k vojaškim oskrbnim zavodom.

9. Po izvedbi pridelitve novincev in nadomestnih rezervistov po krdelih je izpolniti razpredelka 31 in 34 potrditvenega zapisnika in izpiske iz tega zapisnika je potem poslati dotičnim vojaškim krdelom itd.

§ 146.

Načela za obračun novinskih kontingentov.

1. Število novincev, ki se uvrsté v skupno vojno moč, je porazdeliti na posamezne naborne okraje po dejanskem uspehu nabora dotičnega leta (§ 13 v. z.).

Enako je porazdeliti število novincev, ki se pridelé v deželno brambo, izvzemši novince, ki jih po zakonu postavita Tirolsko in Predarelsko, na naborne okraje — izvzemši Tirolsko in Predarelsko.

Ob porazdeljevanju na posamezne naborne okraje se je ozirati na razlike od načel sprednjih dveh odstavkov, ki se podajajo iz določil člena III zakona z dne 5. decembra 1868. l. (drž. zak. št. 151) (§ 13 v. z.).

Novince, ki jih po zakonu postavita Tirolsko in Predarelsko k deželnim strelcem, je porazdeliti na posamezne naborne okraje po dejanskem uspehu nabora.

Koliko novincev pride na posamezne naborne okraje, se določi hkratu z obračunom novinskih kontingentov dotičnega leta.

2. Za založbo novinskih kontingentov, ki so bili priporazdeljeni na skupno vojno moč in deželno brambo, je narediti vsako leto obračun.

Pri tem obračunu novinskih kontingentov se poizvé potrebščina novincev s tem, da se k novinskim kontingentom za skupno vojno moč, oziroma deželno brambo prištejejo vsa izza obračuna prejšnjega leta odrejena nadomestila — vštévši tista, ki so bila odrejena za pogodovance po § 32 v. z. — potem eventualne preostanke prejšnjega leta, odračunijo pa izza obračuna prejšnjega leta zabeležene terjatve.

Od vštetja so izvzeti: po § 21:2 v. z. potrjeni, ob svoji potrditvi neposrednje v nadomestno reservo prideleni, potem tisti, ki so prostovoljno vstopili, s samo triletno — v vojni mornarici štiriletno — prezentno službeno dolžnostjo (§ 19:6 v. z.) ter samopoškodniki, ki so bili spoznani za sposobne samo za podrejena službovanja (§ 37 v. z.).

§ 147.

Izvedba obračuna novinskih kontingentov.

1. Število novincev, ki se uvrsté v skupno vojno moč, oziroma v deželno brambo, porazdeli na posamezne naborne okraje po dejanskem nabornem uspehu (§ 13 v. z.) in obračun novinskih kontingentov naredi ministrstvo za deželno bran v porazumu z vojnim ministrstvom na sklep z 31. dnem oktobra dotičnega leta.

2. Za izvedbo obračuna novinskih kontingentov morajo dopolnilna okrajna poveljstva, potem dopolnilni okrajni poveljstvi deželne brambe Ercegnovi in Šibenik in politična okrajna oblastva sestaviti izkaz po vzorcu 52 na sklep z 31. dnem oktobra.

Dopolnilna okrajna poveljstva (oziroma dopolnilni okrajni poveljstvi deželne brambe Ercegnovi in Šibenik) pošljejo dva izvoda tega izkaza vojaškemu teritorialnemu poveljstvu (oziroma teritorialnemu poveljstvu deželne brambe Dubrovnik), potem politična okrajna oblastva tudi dva izvoda političnemu deželnemu oblastvu in sicer tako, da pridejo ti izvodi k dotičnim oblastvom najkasneje 5. dne novembra.

3. Da imajo varno podlago za sestavljanje tega izkaza, morajo dopolnilna okrajna (deželno-ram-

bovska dopolnilna okrajna) poveljstva in politična okrajna oblastva pisati knjigo zabeležnico o izvršenih potrditvah, odrejenih nadomestilih in zabeleženih terjatvah po vzorcu 53.

4. Sestavlja je v točki 2 omenjeni izkaz naj se dopolnilna okrajna poveljstva dogovore z dopolnilnimi okrajnimi poveljstvi deželne brambe in s političnimi okrajnimi oblastvi in morda obstoječe razlike naj, kolikor moči, odpravijo že ta oblastva.

Ako se pokažejo preskušujé izkaze v višji instanci, oznamenjeni v točki 2, vendar razlike v vpstavljenih številkah, jih je poravnati s poizvedbami.

5. O izkazih po točki 2 sestavijo vojaška teritorialna poveljstva in deželno-rambovska poveljstva Dubrovnik skupen izkaz po istem vzorcu in ga odpošljejo tako, da pride najkasneje 10. dne novembra v vojno ministrstvo v enem izvodu in v ministrstvo za deželno bran v treh izvodih.

6. Na podlagi predloženih skupnih izkazov opravi ministrstvo za deželno bran v porazumu z vojnim ministrstvom:

a) določitev skupnega nabornega uspeha;

b) po § 141:1 eventualno potrebni popravek števila novincev, ki so po porazdelilnem ključu za dotično leto že prideleni v skupno vojno moč, oziroma v deželno brambo, in

c) porazdelitev na novinske kontingente potrjenih na naborne okraje.

7. Na novinske kontingente potrjeni se porazdelé na naborne okraje po naslednji proporciji:

Skupni naborni uspeh (S) v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, je proti številu tistih, ki se pridelé v skupno vojno moč (SW), oziroma v deželno brambo (SL), tako kakor je naborni uspeh (s) posameznega nabornega okraja proti številu tistih, ki se pridelé v skupno vojno moč (sw), oziroma v deželno brambo (sl).

Dotična formula je:

Za skupno vojno moč:

$$S : SW = s : sw$$

$$sw = x = \frac{SW \times s}{S}$$

Za deželno brambo:

$$S : SL = s : sl$$

$$sl = x = \frac{SL \times s}{S}$$

8. Z ozirom na natančno razmerje novinskih kontingentov eventualno potrebni popravek števila tistih novincev, ki so bili po porazdelilnem ključu, omenjenem v § 141, prideljeni v skupno vojno moč, oziroma v deželno brambo, se izvrši s tem, da se razliki ustrezajoče število novincev iz novinskega kontingenta enega dela premesti v novinski kontingent drugega dela oborožene moči.

Ta razlika se izračuni na podlagi skupnega nabornega uspeha za dotične dele oborožene moči in se šele potem porazdeli na posamezne naborne okraje po dejanskem nabornem uspehu.

9. Obračun novinskih kontingentov ima zlasti namen dognati, ali se je založila potrebščina novincev skupne vojne moči in deželne brambe ali se podaja iz njene primerjave z nabornim uspehom, vštavnim za to, preostanek, oziroma večje število.

10. Ako bi se potrebščina novincev ne bila založila, je primanjkljaj zaostanek, ki pride v poštev pri obračunu novinskih kontingentov prihodnjega leta in za katerega se poviša potrebščina novincev prihodnjega leta.

Zaostanek je pisati naprej samo eno leto; ako se v drugem letu sploh ne more založiti ali ne popolnoma, je črtati ves zaostanek, oziroma ostali ostanek (§ 37 : 2 v. z.).

Primeri:

- a) Pri obračunu novinskih kontingentov za leto 1912. se pokaže 1.437 mož zaostanka na potrebščino novincev enega dela oborožene moči. V tem zaostanku je obsežen tudi zaostanek iz leta 1911. 862 mož. Teh 862 mož ne pride več v poštev za obračun novinskih kontingentov za l. 1913.; zaradi tega je za obračun novinskih kontingentov za leto 1913. prenesti samo razliko, to je 575 mož.
- b) V letu 1911. je ostalo 862 mož preostanka na potrebščino novincev enega dela oborožene moči in se je vračunilo v potrebščino novincev leta 1912. Obračun kontingentov leta 1912. bi podajal sedaj 400 mož zaostanka.

Tega zaostanka ni prenesti v obračun novinskih kontingentov leta 1913., ker je nastal zgolj z zaostankom leta 1911.

11. Novince, kar jih ostane po založbi letne potrebščine novincev, je v miru prestaviti v nadomestno reservo kakor „čezšteviline“ (§ 37 : 3 v. z.).

Presežno število se podaje iz razlike med nabornim uspehom in potrebščino novincev vsakega dela oborožene moči. Ker dobi kobilarniška branša svoj novinski kontingent od skupne vojske, pridejo tudi čezšteviline te branše v presežno število skupne vojne moči.

Pri obračunu novinskih kontingentov se dožene presežno število (zaostanek), pripadajoč na naborne okraje, samo s številko.

12. Individualno se izberejo „čezšteviline“ po določilih §§ 149 in 150.

13. Po izvedbi obračuna novinskih kontingentov pošlje ministrstvo za deželno bran najkasneje 24. dne novembra po en izvod primerno dopolnjenega izkaza po vzorcu 52 vojaškemu teritorijalnemu poveljstvu ter teritorijalnemu poveljstvu deželne brambe in političnemu deželnemu oblastvu in obvesti vrhutega s seznamkom po vzorcu 54 neposrednje dopolnilna okrajna (deželnobrambovska dopolnilna okrajna) poveljstva o popravku, ki ga je eventualno izvršiti med skupno vojno močjo in deželno brambo, in o presežnem številu (zaostanku), pripadajočem na posamezne naborne okraje njenega področja.

Dopolnilna okrajna poveljstva (dopolnilna okrajna poveljstva vojne mornarice) prejmejo še en seznamek po vzorcu 54, da ga takoj vroče predsedniku komisije za izbiro „čezštevilineh“:

Vojaško teritorijalno poveljstvo dopolni na podlagi izkaza, ki je došel od ministrstva za deželno bran, izkaze, ki so jih predložila dopolnilna okrajna poveljstva, in jim pošlje en izvod teh izkazov.

Slično pošlje politično deželno oblastvo dopolnjen izvod izkaza političnim okrajnim oblastvom.

Teritorijalno poveljstvo deželne brambe pošlje dopolnilnim okrajnim poveljstvom deželne brambe primeren izpisek iz tega izkaza.

§ 148.

Odredbe dopolnilnih oblastev prve instance na podlagi obračuna novinskih kontingentov.

1. Neposrednje po prihodu seznamka po vzorcu 54 je pri dopolnilnih oblastvih prve instance

a) potrjence iz novinskega kontingenta skupne vojne moči prestaviti v kontingent deželne brambe, kar je eventualno potrebno po § 147: 6, b — ali narobe — in

b) individualno izbrati „čezšteviline“, ki so morda ostali na podlagi obračuna novinskih kontingentov, po določilih §§ 149 in 150.

2. Z izravnavo po točki 1 a potrebne izpremembe v pridelitvi potrjence, naj izvrši dopolnilno okrajno poveljstvo v porazumu z dopolnilnim okrajnim poveljstvom deželne brambe (oziroma narobe) in jih naznani pristojnemu političnemu okrajnemu oblastvu. Za premestitev iz novinskega kontingenta skupne vojne moči v kontingent deželne brambe in narobe je vsakočasno določiti zadnje v dotičnem pridelitvenem seznamu k pехoti prideljene novince. Dotični pridelitveni seznamek je treba popraviti. V razporedku „opomnja“ tega pridelitvenega seznama je navesti vzrok izpremembe v pridelitvi.

Dopolnilna okrajna poveljstva (dopolnilna okrajna poveljstva deželne brambe) pridelé po krdelih potrjence, po točki 2 predstavljene v novinski kontingent skupne vojne moči (deželne brambe).

Vojaška krdela (zavode), katerih se tiče eventualna izprememba v pridelitvi potrjencev, obvesti dopolnilno okrajno poveljstvo (deželno-brambovski dopolnilno okrajno poveljstvo) nemudoma o tem, da se izvrši transferiranje.

3. Razporedlek 14 nabornega seznama ter razporedlek 33 potrditvenega zapisnika je primerno popolniti gledé pridelitve.

§ 149.

Načela za izbiro čezštevilih.

1. Čezšteviline naj izbira po stopnji vrednosti, da se nanje ozira, — najprej iz razlogov preživljanja rodbine, kmetijstva, drugačnega pridobitka in izobrazbe za civilni poklic — mešana komisija.

Iz tistih, ki so torej izbrani za ozira vredne, se individualno določijo čezšteviline po kategorijah z žrebom (§ 37 : 3 v. z.).

2. Za posebnega ozira vredne se navajajo nastopno na primer:

a) vojni zavezanci, ki so poklicani voditi podjetje (kmetijstvo, obrt i. dr.) za pridobitev

nesposobnega očeta (matere, deda, babice), ako je to edina prehrana rodbine, in sicer tudi tedaj, ako pridejo v poštev še drugi moški rodbinski udje, ki pa zaradi drugega življenskega poklica dokazno niso usposobljeni omenjeno podjetje obratovati, dokler traja prezentna službena dolžnost vojnega zavezanca;

b) vojni zavezanci, ki se pripravljajo za določen življenski poklic ali se učé umetnosti ali obrti in bi trpeli precejšnjo škodo, ako bi se to dalje časa prekinilo;

c) ako brat ali bratje vojnega zavezanca, ki pridejo v poštev, prostovoljno nadaljujejo prezentno službo v skupni vojski (vojni mornarici) ali v deželni brambi (orožništvu), oziroma so se zavezali prostovoljno nadaljevati prezentno službo, ne da bi bili podčastniki.

3. Premestitev v nadomestno reservo kakor „čezštevilen“ se ne more zahtevati:

a) zaradi ženitve vojnega zavezanca in

b) ako so se razlogi prošnje povzročili s svobodnim sklepom vojnega zavezanca ali njegovih svorcev, da bi se dosegla ugodnost.

4. Na vojne zavezance, katerim se je že ugodnost prisodila po §§ 29, 30, 31, 32 ali 82*) v. z., se ob izbiri čezštevilih ni ozirati, razen ako bi jih bilo prestaviti v nadomestno reservo po §§ 30 : 2, 31 : 8 ali 32 : 3 v. z. šele o priliki prihodnje občé menjave moštva

Po §§ 21 : 6, 31 : 10, 32 : 5 ali 33 v. z. dovoljen odlog prezentne službe ni zapreka za izbiro za čezštevilnega.

5. Določila tega paragrafa se uporabljajo tudi na pastorko, posinovce in rejence.

Adoptivne pogodbe, ki so bile sklenjene šele potem, ko je vojni zavezanec stopil v črni vojski zavezano starost, ali ako se kdo prevzame v rejo po tem času, vse to praviloma ne daje pravice, da bi se vpoštevalo.

§ 150.

Postopek ob izbiranju čezštevilih.

1. Neposrednje potem, ko pridejo seznamki po vzorcu 54 in z njimi združena po nabornih

*) Velja samo za sedemletno prehodno dobo (§ 82, prvi odstavek v. z.).

okrajih izvršena porazdelitev čezštevilnih po številkah k dopolnilnim oblastvom prve instance, se po komisiji izberejo čezštevilni po stopnji vrednosti, da se vpoštevajo.

Vojni zavezanci ali njihovi svojci, ki zahtevajo izbiro za „čezštevilnega“, morajo do najkasneje 15. dne oktobra nabornega leta vložiti dotične popolnoma opremljene prošnje na pristojnem političnem okrajnem oblastvu.

Za opremo teh prošenj s prilogami je slično uporabljati določila §§ 108 in 111.

2. Došle prošnje popolni politično okrajno oblastvo s potrebnimi poizvedbami gledé verjetnosti in vrednosti, da se vpoštevajo razlogi prošnje.

Nadalje se dožene, ali ni bil dotični vojni zavezanec že iz kakega drugega naslova ugodnosti predstavljen v nadomestno rezervno (§ 149 : 4).

Ko so sklenjene poizvedbe, je prošnje po kategorijah, to je po stopnji vrednosti, da se vpoštevajo, oznameniti:

- „ozira jako vredna“,
- „ozira vredna“,
- „ozira manj vredna“ ali
- „ni ozira vredna“,

jih — ločeno za skupno vojno moč in deželno brambo — v prej navedenem vrstnem redu urediti in jih poslati predsedniku spodaj oznamenjene komisije do najkasneje 10. dne novembra priloživši po en seznam po vzorcu 55.

Prošnje gledé moštva kobilarniške branše je vzprejemati v seznamke za skupno vojno moč.

Hkratu je poslati po en seznam pristojnemu dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu in dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu deželne brambe, ki morajo imeti ta seznam v razvidnosti dotlej, da se izberejo čezštevilni, da se n. pr. ne prigodi, da se vojni zavezanec izbere za „čezštevilnega“, ki se je med tem izločil po popreskušnji ali ki je iz drugega naslova ugodnosti že v nadomestni rezervi.

Izpemembe, ki so se pokazale v tej smeri pri moštvu kobilarniške branše, naj dopolnilna okrajna poveljstva deželne brambe pravočasno naznanijo dopolnilnim okrajnim poveljstvom skupne vojske.

3. Za izbiranje čezštevilnih naj se v stojališču vsakega dopolnilnega okrajnega poveljstva (dopolnilnega okrajnega poveljstva vojne mornarice) sestane komisija (točka 4).

Ta komisija bodi sestavljena :

A. S politične strani:

- a) iz načelnika političnega okrajnega oblastva v stojališču dopolnilnega okrajnega poveljstva (dopolnilnega okrajnega poveljstva vojne mornarice) ali, ako je načelnik zadržan, iz njegovega namestnika za predsednika.

Ako je v stojališču dopolnilnega okrajnega poveljstva samo občina s svojim ustavom ali razen cesarskega političnega okrajnega oblastva tudi občina s svojim ustavom, je za predsednika postaviti višjega funkcionarja političnega deželnega oblastva;

- b) iz še enega političnega uradnika pod a), prvi odstavek, oznamenjenega političnega okrajnega oblastva.

V primerih, omenjenih pod a), drugi odstavek, ima dotična občina pravico enega svojih uradnikov ali na željo župana (namestnika) določiti za uda komisije, ki stopi potem za razpravljanje o prošnjah iz mestnega nabornega okraja na mesto uradnika cesarskega političnega okrajnega oblastva.

Ako v stojališču dopolnilnega okrajnega poveljstva ni političnega okrajnega oblastva, je pod a) in b) oznamenjene funkcionarje vzeti od tistega okrajnega glavarstva, v čigar področju je stojališče dopolnilnega okrajnega poveljstva;

- c) iz političnega uradnika, ki ga določi politično deželno oblastvo in ki ga je vsako leto menjaje vzeti iz staleža ostalih cesarskih političnih okrajnih oblastev, ki so v dopolnilnem okraju.

Ako je razen cesarskih političnih okrajnih oblastev v dopolnilnem okraju tudi občina s svojim ustavom, ima pravico enega svojih uradnikov ali na željo dotičnega župana (namestnika) določiti za uda komisije, ki stopi potem za razpravljanje o prošnjah iz mestnega nabornega okraja na mesto uradnika cesarskega političnega okrajnega oblastva (lit. c, prvi odstavek). Enak postopek naj nastopi v primerih lit. a, drugi odstavek, in tedaj, kadar sestoji dopolnilni okraj samo iz okoliša občine s svojim ustavom.

B. Sè strani skupne vojske (vojne mornarice):

iz poveljnika dopolnilnega okraja ali njegovega namestnika.

C. Od deželne brambe:

iz poveljnika deželnoqrambovskega dopolnilnega okraja ali njegovega namestnika.

Dopolnilno okrajno poveljstvo (dopolnilno okrajno poveljstvo vojne mornarice) in dopolnilno okrajno poveljstvo deželne brambe naj komandirata po enega podčastnika za pisarja.

Ako imata v kraju dve dopolnilni okrajni poveljstvi svoj uradni sedež ali ako se pokaže potreba v dopolnilnem okraju določiti več nego eno komisijo za izbiranje čezštevilnih, postavijo te komisije in določijo natančneje njihovo področje dopolnilna oblastva druge instance po naročilu ministrstva za deželno bran v porazumu z vojnim ministrstvom.

Ako pridejo v poštev občine s svojim ustavom, ki ne izvršujejo funkcije političnega oblastva prve instance — ako tudi le deloma —, ter v drugih posebnih primerih določi politične ude komisije politično deželno oblastvo po naročilu ministrstva za deželno bran.

V južnodalmatinskem okolišu deželne brambe bodi komisija sestavljena:

S politične strani: iz udov, oznamenjenih v točki A,

od vojne mornarice: iz pomorskega častnika, ki ga določi pristanski admiralat v Puli, in

od deželne brambe: iz poveljnika dopolnilnega okraja deželne brambe ali njegovega namestnika.

4. Predsednik mora sklicati komisijo za izbiro čezštevilnih po 10. dne novembra tako pravočasno, da more uvodna dela — pred vsem obnovljeno presojo prošenj in ranžiranje po kategorijah, narejo žrebnih listkov po posameznih kategorijah — dokončati brezpogojno najkasneje do 26. dne novembra in da se čezštevilni individualno izberejo neposrednje po prihodu seznamov po vzorcu 54 v najkrajšem času, vsekakor pa do 28. dne novembra.

Komisija se zbira v uradnih prostorih dotičnega političnega oblastva.

Vse predložene prošnje je vzeti v razpravo po nabornih okrajih in po komisijski presoji — pri tem odloča večina glasov peterih udov komisije — obnovljeno oznameniti po točki 2 po stopnji vrednosti, da se vpoštevajo.

Za vsak naborni okraj se napravi — ločeno za skupno vojno moč in deželno brambo — po en seznam, ki ga je skleniti in podpisati vsak dan,

s trojnimi kategorijami po vzorcu 56 v treh izvodih. Gledé kobilarniške branše se opozarja na točko 2.

5. Iz došlih seznamov po vzorcu 54 je posneti število čezštevilnih, ki pridejo na vsak naborni okraj, in potem naj jih komisija individualno izbere po naslednjih načelih:

a) Ako je število prošenj, ki so oznamenjene za „ozira jako vredne“, večje nego število čezštevilnih, ki pridejo na naborni okraj, se individualno določijo čezštevilni v tej kategoriji z žrebom in nadaljnje kategorije ne pridejo v poštev;

b) ako je pa število prej omenjenih prošenj manjše nego število čezštevilnih, ki pridejo na naborni okraj, pride za ostalo število čezštevilnih v poštev kategorija prošenj druge kategorije, oznamenjenih za „ozira vredne“, in sicer tako, da odloči v drugi kategoriji žreb, ako število poslednjih prošenj presega ta ostanek;

c) slično je ravnati eventualno tudi s prošnjami, oznamenjenimi za „ozira manj vredne“, ako še ni založeno število čezštevilnih, ki pride na naborni okraj;

d) ako je pa število ozira vrednih prošenj (a do c) manjše nego presežno število, ki pride na naborni okraj, je za ostali ostanek vzeti v poštev eventualno še predložene ozira vredne prošnje iz ostalih nabornih okrajev dopolnilnega okraja po kategorijah, ustrezno stopnji vrednosti, da se vpoštevajo; pri tem je postopati tako, kakor je oznamenjeno v lit. a) do c).

Isto velja tudi za primer, ako je število ozira vrednih prošenj v več nabornih okrajih manjše nego presežna števila, ki pridejo nanje;

e) ako se pokaže po tem še ostanek čezštevilnih, potem je čezštevilne nadalje izbrati v dopolnilnem okraju z žrebom, in sicer individualno tako, da se izžrebajo v prvi vrsti novinci višjega nego III. letnega razreda, in ako je njihova vsota manjša nego presežno število, ki še pride v poštev, novince III., potem če je treba, novince II. letnega razreda dopolnilnega okraja, ki pride v poštev. Pri tem naj ne pridejo v poštev tisti vojni zavezanci, ki po svoji krivdi niso pravočasno izpolnili svoje naborne dolžnosti.

Skupno število v dopolnilnem okraju izbranih čezštevilnih nikakor ne sme preseči vsote presežnih

števil, ki pridejo na naborne okraje tega dopolnilnega okraja.

6. Žrebati se mora tako, da se napišejo imena v dotično kategorijo vzprejetih na enake listke in da se ti listki zviti denejo v neprozorno posodo.

Predsednik ukrene žrebanje.

7. Ko je izbira čezštevilnih končana, je popolniti seznamke po vzorcu 55 s tem, da se vzprejmejo z žrebom izbrani čezštevilni, razporedek 12 je pri vseh vpisancih izpolniti z besedo „da“ ali „ne“ in končno morajo udje komisije podpisati vse štiri seznamke, ko se je doglalo soglasje.

Predsednik obvesti najkasneje 28. dne novembra dotična politična okrajna oblastva ter pošlje en izvod seznamkov, ki so jih vposlala k točki 2 in ki so popolnjeni s sklepom komisije in podpisani po njej, priloživši prošnje, da odgovoré prosilcem.

8. Dokončno ukrenjeno namembo za „čezštevilnega“ je vpisati v razporedek 14 nabornega seznamka in v razporedek 33 potrditvenega zapisnika in dopolnilno okrajno poveljstvo (deželno-brambovsko dopolnilno okrajno poveljstvo) mora o tem nemudoma obvestiti dotično vojaško krdelo (zavod) tako, da more staležni oddelek čezštevilne s 1. dnem decembra prestaviti v nadomestno reservo.

9. Dopolnilna (vojne mornarice dopolnilna) okrajna poveljstva in dopolnilna okrajna poveljstva deželne brambe sestavijo o tistih, ki so izbrani za „čezštevilne“, izkaze po vzorcu 57 po številkah in jih predložijo najkasneje do 10. dne decembra predstojnim vojaškim teritorialnim poveljstvom, oziroma teritorialnim poveljstvom deželne brambe.

Vojaška teritorialna poveljstva predložijo sumar prej omenjenih izkazov vojnemu ministrstvu in ministrstvu za deželno bran, teritorialna poveljstva deželne brambe pa ministrstvu za deželno bran.

§ 151.

Odsodba ugodnosti za čezštevilnega.

1. Za „čezštevilne“ v nadomestno reservo prestavljenim vojnim zavezancem ni treba dokazati nadaljnje obstoja njihovih pravice do ugodnosti.

2. Ugodnosti za „čezštevilnega“ ni odsoditi zaradi tega, če pozneje odpadejo tiste razmere, ki so bile podlaga prošnji za ugodnost.

3. Ugodnost za „čezštevilnega“ se mora odsoditi:

a) ako je bil kdo, ki je po § 70 : 1 v. z. izključen od izbire za čezštevilnega, pomotoma izbran za čezštevilnega ali ako bi bil kdo, ki je izbran za čezštevilnega, izključen od izbire za čezštevilnega, če bi bili pogoji za nastop te pravne posledice že dognani v času njegove izbire za čezštevilnega.

V teh primerih je po odsodbi ugodnosti zabeležiti terjatev (§ 153);

b) ako se je komu, ki je bil izbran za čezštevilnega, pozneje prisodila ugodnost po §§ 29, 30, 31, 32 ali 82 *) v. z., prav tako tedaj,

ako mu je bila ena teh ugodnosti že prisojena in je bil vendar pomotoma izbran za čezštevilnega.

V prvem primeru nima odsodba ugodnosti za čezštevilnega niti nadomestila niti terjatve za posledico. V drugem primeru je zabeležiti terjatev — ako se je zaračunilo nadomestilo; ako pa nadomestilo ni zaračunjeno, temveč samo zabeleženo, je izbrisati ta zabeležek;

c) ako skupno število v dopolnilnem okraju izbranih čezštevilnih presega vsoto presežnih števil, ki pridejo na naborne okraje tega dopolnilnega okraja.

V tem primeru ne pride v poštev niti nadomestilo niti terjatev.

Individualno določujé tiste, katerim se odsodi ta ugodnost, je postopati obratno kakor ob prisodbi; pri tem pridejo v poštev, ako se dá dognati, v katerem nabornem okraju se je prekoračilo presežno število, čezštevilni tega nabornega okraja, sicer pa izbrani čezštevilni celega dopolnilnega okraja.

4. Ugodnost odsodi dotično politično deželno oblastvo v porazumu z vojaškim (deželno-brambovskim) teritorialnim poveljstvom.

Zoper odločbo te instance ni dopusten pravni pomoček.

5. Ako se prisodi vojnemu zavezancu po § 149 : 4, prvi in drugi odstavek, ugodnost za

*) Veljavno samo za sedemletno prehodno dobo (§ 82, prvi odstavek, v. z.).

čezštevilinega, se odsodi v primeru prvega odstavka ugodnost premestitve v nadomestno reservo, ki nastopi s prihodnjo občo menjavo moštva, v primeru drugega odstavka pa se odsodi odlog prezentne službe.

V obeh primerih ne pride v poštev nadomestilo ali terjatev.

§ 152.

Pridelitev potrjencev, porazdelitev novincev in obračun novinskih kontingentov v primeru mobilizacije.

1. Ako nastopi mobilizacija po končanem glavnem naboru, toda pred izvedbo pridelitve potrjencev v skupno vojno moč ali v deželno brambo, je takoj:

- a) prideliti potrjence v skupno vojno moč ali v deželno brambo po določilih §§ 140 in 141, in sicer po porazdelilnem ključu prejšnjega leta in
- b) novince porazdeliti po krdelih brez ozira na potrditve prostovoljcev in enoletnih prostovoljcev, ki so se izvršile od 1. dne novembra prejšnjega leta.

Novince in nadomestne rezerviste je nemudoma prideliti po krdelih. Izpiske iz potrditvenih zapisnikov je takoj poslati vojaškim krdelom itd.

2. Ako se vrši mobilizacija pred koncem glavnega nabora, je do časa, ko se prekine nabor (§ 45:7), v dotičnem nabornem okraju potrjene prideliti v skupno vojno moč ali v deželno brambo takoj v zmislu §§ 140 in 141, in sicer po porazdelilnem ključu prejšnjega leta in novince ter nadomestne rezerviste tudi prideliti v krdela po krdelni porazdelitvi prejšnjega leta.

3. Obračun novinskih kontingentov se naredi — ako mogoče — kakor v normalnih razmerah, sicer pa čim preje.

§ 153.

Nadomestila, terjatve in preračuni.

1. Nadomestilo je dati, ako odpade moč, všteven na novinski kontingent, zlasti v naslednjih primerih:

- a) kadar se kdo odpusti zaradi neodpravne službene nesposobnosti, ako se je dognala v treh mescih od nastopa prezentne službe (§ 71:1 c) in ako se je odpustil na podlagi popreskusnega sklepa iz razloga, ki je nastal pred nastopom prezentne službe;
- b) kadar se kdo odpusti, ne da bi se postavil pred popreskuševalno komisijo, zaradi umobolnosti, zaradi božjasti ali v posebnih izjemnih primerih, ako je obstajala hiba pred nastopom prezentne službe. Nadomestilo je dati tudi tedaj, kadar je bil dotični vojni zavezanec v poznejšem nego prvem letu svojega prezentnega službovanja;
- c) kadar se kdo odpusti zaradi nezakonite potrditve (§ 61 v. z.) in sicer tudi tedaj, kadar je bil dotični vojni zavezanec v poznejšem nego prvem letu svojega prezentnega službovanja;
- d) kadar kdo umré, ako se je to zgodilo pred nastopom prezentne službe ali v prvem letu prezentnega službovanja;
- e) kadar se kdo odpusti, da pridobi tuje državljanstvo (§ 62 v. z.), ako se odpusti pred nastopom prezentne službe ali v prvem letu prezentnega službovanja dotičnega vojnega zavezanca;
- f) kadar se kdo premesti v nadomestno reservo po §§ 29, 30, 31, 32 ali 82*) v. z. in sicer, ako je obstajala pravica do ugodnosti že pred nastopom prezentne službe, v celi dobi prezentne službene dolžnosti pogodovanca, ako je pa nastala pravica do ugodnosti šele po nastopu prezentne službe, samo tedaj, ako se je prisodila ugodnost v prvem letu prezentnega službovanja;
- g) za tiste, ki so bili pomotoma zaračunjeni na novinski kontingent, na primer, ako je bil nadomestni rezervist ali vojni zavezanec po § 21:2 v. z. zaračunjen na novinski kontingent;
- h) da se popravi nepristočno zaračunjena terjatev;
- i) ako nastopijo pri kom, ki je zaračunjen na novinski kontingent, pozneje razmere, zaradi katerih ga ni več šteti na novinski kontingent; na primer, ako se na novinski kontingent zaračunjenemu pozneje prisodi ugodnost po § 21:2 v. z.

*) Samo v sedemletni prehodni dobi.

2. V času od 1. dne novembra prejšnjega leta do 31. dne oktobra tekočega leta zabeležena nadomestila je založiti ob obračunu novinskih kontingentov (§ 146 : 2).

V primerih točke 1, lit. *b, c, e, i*, potem *f* gledé ugodnosti po § 32 v. z., nadalje v primerih, ne posebej naštetih v točki 1 pod *a* do *g*, odredi ministrstvo za deželno bran nadomestilo in dopolnilna oblastva prve stopnje ga morajo potem zabeležiti. Ako se prisodi ugodnost v višji nego prvi instanci, odredi ta instanca ob enem tudi nadomestilo in zabeležiti ga morajo potem dopolnilna oblastva prve instance.

V primerih točke 1, lit. *a, d*, potem *f*, izvzemši ugodnost po § 32 v. z., nadalje *g* in *h* morajo dopolnilna oblastva prve stopnje takoj odrediti nadomestila in jih zaračunati ob obračunu novinskih kontingentov. V tistih izmed teh primerov, v katerih odredi zaradi različnosti mnenj dopolnilnih oblastev prve instance nadomestilo druga ali tretja instanca, naj dopolnilna oblastva prve instance šele tedaj zabeležijo nadomestilo.

V vseh primerih, v katerih odredé dopolnilna oblastva prve instance sama nadomestilo, je dotične razpravne akte po političnem okrajnem oblastvu predložiti političnemu deželnemu oblastvu, da jih kontrolira in eventualno popravi po točki 1, lit. *h*.

Gledé predlozbe ovedbenih aktov, kadar se kdo odpusti zaradi službene nesposobnosti brez prejšnje popreskušnje, obsega 2. zvezek potrebna določila.

3. V tistih primerih, v katerih je po §§ 30 : 2, 31 : 8 ali 32 : 3 v. z. premestitev v nadomestno reservo izvesti šele o priliki prihodnje obče menjave moštva, morajo dopolnilna oblastva prve instance take primere imeti v razvidnosti, nadomestilo pa zabeležiti šele o priliki, ko se mož izloči iz prezentne službe.

4. Za izločbe vojnih zavezancev iz rezerve ali iz nadomestne rezerve ni nadomestil.

5. Vsak prirastek, ki se pokaže v novinskem kontingentu iz razloga, ki je nastal pred časom nastopa prezentne službe, tvori terjatev.

Vrhutega je za vsakega, ki se zaradi izgube naslova ugodnosti pritegne na prezentno službo, zabeležiti terjatev tedaj, ako se pritegne v prvem letu prezentnega službovanja.

Med drugimi je v primerih, posebno označenjenih v § 151 : 3 *a* in *b* zabeležiti terjatve, potem tudi za popravek nepristojno zaračunjenega nadomestila.

6. V času od 1. dne novembra prejšnjega leta do 31. dne oktobra tekočega leta zabeležene terjatve je zaračunati ob obračunu novinskih kontingentov.

7. Zabeležbo terjatev naj odredé tista dopolnilna oblastva, v kojih pristojnost spada odločba, iz katere se podaja prirastek v novinskem kontingentu, oziroma izguba naslova ugodnosti.

8. Od enega novinskega kontingenta na drugega se preračunja z nadomestili in terjatvami zlasti v naslednjih primerih :

kadar se vojni zavezanci skupne vojske (vojne mornarice) premestijo v deželno brambo in narobe ;

v tistih primerih, v katerih se dožene, da so bosensko-hercegovinski deželani, preden so bili potrjeni, imeli avstrijsko, oziroma ogrsko državljanstvo ;

ako se dožene, da se je pri vojnem zavezancu izpremenilo državljanstvo v času med rokom (1. dnem novembra), merodajnim za njegovo naborno pristojnost, in dnem njegove potrditve.

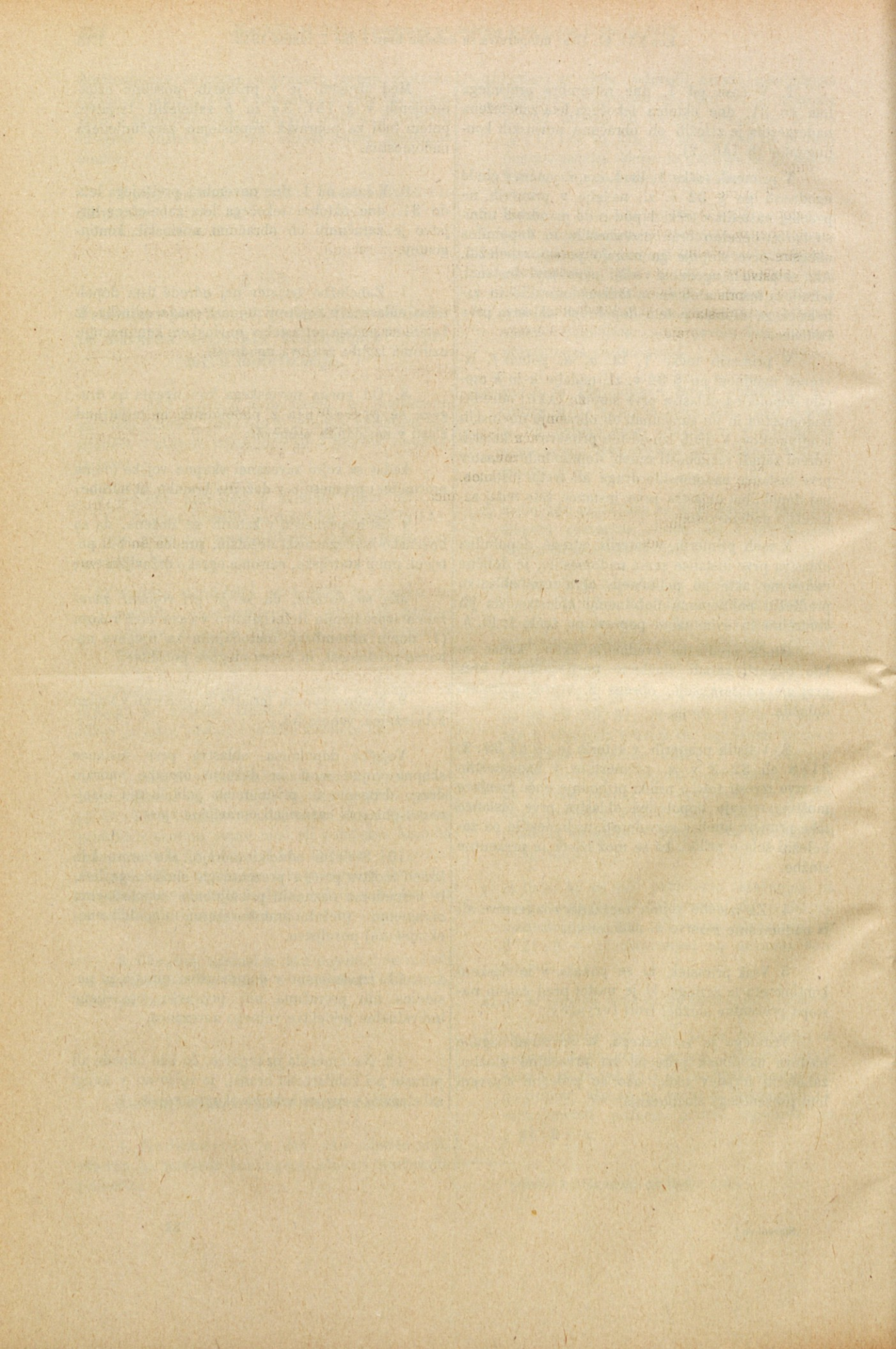
9. Nadomestila in terjatve je vpisovati v knjigo zabeležnico, vzorec 53.

Vojaška dopolnilna oblastva prve instance skupne vojne moči in deželne brambe morajo drugo drugemu in pristojnemu političnemu okrajnemu oblastvu naznanjati opravljene vpise.

10. Staležni oddelki morajo, ako umre kdo izmed moštva prvega prezentnega službenega leta, to nemudoma naznaniti pristojnemu dopolnilnemu okrajnemu (deželnoqrambovskemu dopolnilnemu okrajnemu) poveljstvu.

11. Izpremembe v domovinstvu nimajo za posledico niti preračuna niti popravka opravljene individualne pridelitve vojnega zavezanca.

12. Nadomestila in terjatve, če kdo odpade ali priraste pri kobilarniški branši, je vpisovati v knjigi zabeležnici v razpredelke za skupno vojsko.

Priloga III

k § 49.

Obsega tudi vzorce A, B in C.

Seznamek

tistih zdravilišč, negovališč in vzgojevališč za umobolne, slaboumne in duševno manjvredne, ki sodelujejo na dobavi letnih izkazov o vojnih zavezancih, odpuščenih iz oskrbe v zavodu.

Tisti izmed teh zavodov, kojih izpričevala, izdana po ravnateljstvu zavoda, predložena naborni komisiji, je v zmislu § 49 : 8 smatrati za polnoveljavna, so tiskani z **debelimi črkami**.

Dežela	Zavod	Sedež
Kraljevina češka	Kraljevi češki zavod za umobolne	Bohnice
		Dobřany
		Kosmanos
		Beřkovic Horni
		Praga
	Kraljevi češki deželni zavod, podružnica za umobolne	Wopořan
	Zdravilišče in negovališče za bolne na žiycih in duhu drja. Oskarja Woltärja	Usti
	Dr. Kramerjeva zasebna blaznica	Bubenč
	Zavod za negovanje in vzgojevanje slaboumnih otrok „Ernestinum“	Praga IV., št. 57 VIII.
Pribežališče za epileptike (božjastnike) „Valentinum“		
Zasebna blaznica drjev. Fischerja in Kosaka	Weleslawin	
Vojvodina bukovinska	Deželna blaznica	Černovci
Kraljevina Dalmacija		Šibenik
Kraljevina gališka	Oddelek za blaznike bolnice sv. Lazarja	Krakov
	Deželna blaznica	Kulparków
Mejna grofija istrska, poknežena grofija goriška in gradiščanska, Trst mesto in okolica	Deželna blaznica	Gorica
	Mestna blaznica	Pula
	Mestna blaznica	Trst

Dežela	Zavod	Sedež
Vojvodina koroška	Deželna blaznica	Celovec
Vojvodina kranjska	Hiralniški odderek deželne bolnice za blaznike	Ljubljana
	Deželna blaznica	Studeneč
	Zasebna hiralnica za umobolne „pri svetem Jožefu“	Ljubljana
Mejna grofija moravska	Deželna blaznica	Brno
	Podružnica deželne blaznice	Iglava
	Cesarja Franca Jožefa I. deželna zdravilnica	Kroměříž
	Deželna blaznica	Šternberk
Nadvojvodina avstrijska pod Anižo	Deželna blaznica	Gugging
	Deželna blaznica	Klosterneuburg
	Cesarja Franca Jožefa deželna zdravilnica in negovalnica	Mauer-Öhling
	C. kr. občna bolnica (psihijatriška klinika)	Dunaj
	Deželne zdravilnice in negovalnice za umobolne in bolne na živcih „Am Steinhof“	Dunaj
	Deželna negovalnica za umobolne	Ybbs
	Dr. Friesov sanatorij	Inzersdorf pri Dunaju Emil Friesgasse 5
	Sanatorij za bolne na živcih in duhu	Rekawinkel
	Zasebni zavod drja. Vigillija pl. Kreuzinfeld	Tulln pri Dunaju

Dežela	Z a v o d	Sedež	
Nadvojvodina avstrijska pod Anižo	Zdravilnica Svetlin	Dunaj	III., Leonhardgasse 3
	Zdravilnica za bolne na duhu in živcih		XIII., Lainz, Jagdschloßgasse 25
	Zasebna zdravilnica profesorja Obersteinerja		XIX., Billrothstraße 69
Nadvojvodina avstrijska nad Anižo	Deželna blaznica	Niedernhart	
Vojvodina salcburška	Deželna zdravilnica za umobolne	Salcburg	
Vojvodina sleška	Deželna blaznica	Opava	
Vojvodina štajerska	Deželna blaznica	Feldhof	
	Obča bolnica (psihijatriška klinika)	Gradec	
	„Schweizerhof“, zdravilnica za bolne na živcih in na duhu	Wetzelsdorf	
Poknežena grofija tirolska s Predarelskim	Deželna blaznica	Hall	
	Obča bolnica (psihijatriška klinika)	Insbruk	
	Deželna blaznica	Pergine	
	Deželna blaznica	Valduna	

Ravnateljstvo zavoda.

K prilogi III.

Vzorec A.

k § 49 : 8.

Izpričevalo

o nastopno imenovanem mladeniču, ki se je zdravil, oziroma negoval zaradi duševne bolezni (slaboumnosti, duševne manjvrednosti). Ad § 49 : 8 vojnih predpisov I. del, 1. zvezek.

1. Ime in priimek:

2. Domovinska (pristojnostna) občina:

3. Dan, katerega je bil vzprejet v zavod:

4. Dan, katerega je bil izpuščen iz zavoda:

5. Kako je bil odpuščen?:

6. Vzrok oddaje v zavod:

7. Kratek izpisek iz zgodovine o bolezni*) (anamnestiški podatki, zlasti tudi o hereditarnih razmerah), uspeh opazovanja v zavodu:

*) Obligatno ni treba priložiti zgodovine o bolezni, toda od primera do primera se lahko zaprosi od zavoda.

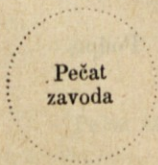
8. Dijagnoza:

9. Opomnja:

..... dne 19..

Podpis
ravnatelja zavoda

Podpis
zdravnika (psihijatra), ki ga zdravi

Oblika papirja: A.

(Slovenisch.)

Ravnateljstvo zavoda.

K prilogi III.

Vzorec B

k § 49 : 9.

Seznamek

o moških osebah v starosti od 14 do vštrevši 22 let, odpuščenih iz negovanja v zavodu v letu 19 . . , pri katerih se je dognalo abnormno duševno stanje.

Tekoča številka	Ime in priimek	Rojstveno leto	Domovinska občina	Natančnejši podatki o duševnem stanju in, kako je bil negovanec odpuščen	Opomnja
1	2	3	4	5	6

., dne 19 . . .

Podpis

Pečat zavoda

Oblika papirja: A.

Vodstvo učilišča in vzgojevališča za slaboumne v

K prilogi III.

(Vodstvo občje ljudske šole v)

Vzorec C

k § 49: 9.

|: Okrajno šolsko oblastvo v :|

Seznamek

o moških gojencih v starosti od 6 do 14 let, odpuščenih iz gorenjega zavoda v letu 19 . . .

(o dečkih, odpuščenih iz gorenje ljudske šole v letu 19 . . , ki so zaradi duševne hibe po § 100 šolskega in učnega reda prejeli samo „odhodnico“.)

|: o otrocih, ki so bili v letu 19 . . v šolskem okraju in ki so na podstavi § 23 državnega zakona o ljudski šoli, oziroma § 24 šolskega in učnega reda zaradi duševne hibe oproščeni hoditi v javne šole. :|

Tekoča številka	Ime in priimek	Rojstveno leto	Domovinska občina	Natančnejši podatki o duševni hibi	Opomnja
1	2	3	4	5	6

. dne 19

Pečat zavoda (uradni pečat)

Podpis

Oblika papirja: A.

Naborni okraj

Vzorec 55

k § 150.

Seznamek

o vposlanih in oznamenjenih prošnjah, da se kdo izbere za „čezštevilnega“.

Skupna vojna moč (deželna bramba).

Rojstveno leto	Žrebna številka	I m e	Oznamenilo prošenj po političnem okrajnem oblastvu				Oznamenilo prošenj po komisiji				se je izbral za čezštevilnega	Opomnja
			ozira jako vredna	ozira vredna	ozira manj vredna	ni ozira vredna	ozira jako vredna	ozira vredna	ozira manj vredna	ni ozira vredna		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
....., dne 19.....					, dne 19..						
Podpis načelnika političnega okrajnega oblastva						(Podpis udov komisije)						

Opomnja: 1. Razpredelke 4 do 11 je v potrdilnem primeru izpolniti z navpično črtico (/), sicer pa s piko (.), razpredelek 12 je izpolniti z „da“ ali „ne“.

2. Oblika papirja: B.

Komisija za izbiro „čezštevilih“

Vzorec 56

v dopolnilnem okraju.....

k § 150.

Seznamek

o novincih skupne vojne moči (deželne brambe), izbranih za „čezšteviline“, ki jih je predstaviti v nadomestno rezervno.

Naborni okraj	Rojstveno leto	Žrebna številka	I m e	Prošnje so bile klasifikovane za			Opomnja	
				oziroma jako vredne	oziroma vredne	oziroma manj vredne		
1	2	3	4	5	6	7	8	
A								
		, dne 19..					
			(Podpis udov komisije)					
B								
		, dne 19..					
			(Podpis udov komisije)					
itd.								

Opomnja: 1. Razpredelke 5 do 7 je v potrdilnem primeru izpolniti z navpično črto, sicer pa s piko.
2. Oblika papirja: B.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru,

izhaja v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, tudi v letu 1913 v nemškem, češkem, italijanskem, hrvaškem, poljskem, rumunskem, maloruskem in slovenskem jeziku.

Naročnina za celi letnik 1913 državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za en izvod — bodisi, da se hodi ponj ali da se ta izvod pošilja poštne prosto — 8 K.

Naročevati je treba v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, kjer se dobivajo tudi posamezni letniki in posamezni kosi državnega zakonika.

Ker se državni zakonik naročnikom oddaja, oziroma pošilja samó, če se je plačala prej letna naročnina zanj, je ob enem naročilu priložiti zanj pripadajoči znesek; da se more hitro in brez pritožb vročevati po c. kr. pošti, je poleg natančnega naslova stanovanja povedati tudi dotični poštni dostavni okraj.

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo:

Letnik 1849. za .	4 K 20 h	Letnik 1865. za .	4 K — h	Letnik 1881. za .	4 K 40 h	Letnik 1897. za .	15 K — h
1850.	10 „ 50	1866.	4 „ 40	1882.	6 „ —	1898.	6 „ —
1851.	2 „ 60	1867.	4 „ —	1883.	5 „ —	1899.	10 „ —
1852.	5 „ 20	1868.	4 „ —	1884.	5 „ —	1900.	7 „ —
1853.	6 „ 30	1869.	6 „ —	1885.	3 „ 60	1901.	6 „ —
1854.	8 „ 40	1870.	2 „ 80	1886.	4 „ 60	1902.	7 „ 50
1855.	4 „ 70	1871.	4 „ —	1887.	5 „ —	1903.	9 „ —
1856.	4 „ 90	1872.	6 „ 40	1888.	8 „ 40	1904.	5 „ —
1857.	5 „ 70	1873.	6 „ 60	1889.	6 „ —	1905.	6 „ —
1858.	4 „ 80	1874.	4 „ 60	1890.	5 „ 40	1906.	12 „ —
1859.	4 „ —	1875.	4 „ —	1891.	6 „ —	1907.	13 „ —
1860.	3 „ 40	1876.	3 „ —	1892.	10 „ —	1908.	9 „ —
1861.	3 „ —	1877.	2 „ —	1893.	6 „ —	1909.	8 „ 50
1862.	2 „ 80	1878.	4 „ 60	1894.	6 „ —	1910.	8 „ 40
1863.	2 „ 80	1879.	4 „ 60	1895.	7 „ —	1911.	7 „ —
1864.	2 „ 80	1880.	4 „ 40	1896.	7 „ —	1912.	12 „ 50

Posamezni letniki v drugih sedmih jezikih počenši z l. 1870. se dobivajo po istih cenah kakor nemška izdaja.

Ako se naroči vsaj 10, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, se dovoli 20% popusta, ako se naroči vsaj 25, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 25% popusta, in ako se naroči vsaj 35, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 30% popusta.

NB. Tisti kosi državnega zakonika nemške izdaje, ki naročniku sploh niso došli ali pa so mu došli nedostatni, naj se reklamirajo najdalje v štirih tednih potem, ko so izšli, kosi nenemških izdaj pa najdalje v šestih tednih po izdaji kazal in naslovnega lista k posameznim izdajam naravnost v c. kr. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju, III. okraj, Rennweg 16.

Kadar poteče ta rok, se bodo kosi državnega zakonika izročevali brez izjeme samo proti plačilu prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki od l. 1849. naprej in v izdajah ostalih sedmih jezikov vsi letniki od leta 1870. naprej popolnoma popolnjeni, se dobiva ne samó vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h) iz zaloge c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24; s tem je vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomanjkljive) letnike ter si liste urediti po tvarinah.